

Έργο: Τα αντικείμενα του χωριού μας

Κ.Η.Φ.Η ΝΕΑΠΟΛΗΣ- Δ. ΝΕΑΠΟΛΗΣ-ΣΥΚΕΩΝ

Φοιτήτρια: Μακρίδου Ευγενία

Πρακτική άσκηση φοιτητών Ψυχολογίας Α.Π.Θ.

Επόπτρια Δρ. Τσάνταλη Ελένη

ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η δραστηριότητα έχει ως βασικό σκοπό να ενισχύσει την μακρόχρονη και επεισοδιακή μνήμη των ηλικιωμένων, αλλά και να ενεργοποιήσει τα συναισθήματα τους βλέποντας τα αντικείμενα καθημερινής χρήσης του παρελθόντος και ανακαλώντας από την μνήμη τους και σχετικά έθιμα που μπορεί να σχετίζονται με αυτά. Επίσης, γίνεται μνεία στον εκσυγχρονισμό τους μέσα στον χρόνο.

Νοητικές λειτουργίες που ασκεί

1. Μνήμη (μακρόχρονη και επεισοδιακή)

- Θυμούνται γεγονότα, αντικείμενα και εμπειρίες από το παρελθόν
- Ανακλούν βιώματα και παραδοσιακές πρακτικές π.χ. πώς έφτιαχναν το τυρί

2. Γλωσσικές δεξιότητες

- Προφορική έκφραση σκέψεων, κατονομασία, γλωσσική ευχέρεια

3. Συλλογιστική-Κριτική σκέψη

- Σύνδεση παλιών αντικειμένων με τις χρήσεις τους
- Σύγκριση παρελθόντος με το παρόν (π.χ. Πώς γινόταν τότε vs σήμερα)

Νοητικές λειτουργίες που ασκεί

4. Προσοχή και συγκέντρωση

- Κατά την ακρόαση αφήγησης ή την περιγραφή των αντικειμένων
- Κατά την παρατήρηση της μακέτας και την κατασκευή της

5. Οπτικοχωρική ικανότητα και λεπτής κινητικότητας

- Κατά την κατασκευή της μακέτας
- Προσανατολισμός αντικειμένων στο χώρο

6. Κοινωνική αλληλεπίδραση

- Συμμετοχή σε διάλογο και ομαδική δραστηριότητα
- Μοίρασμα εμπειριών – συναισθηματική ενδυνάμωση

Υλικά

- Έγχρωμες φωτογραφίες αντικείμενων όπως

1. Ξύλινο γουδοχέρι
2. Παλιό κόσκινο
3. Κανάτα /παγούρι
4. Τρίχινο σακούλι/τσουβάλι
5. Παλιά ποδιά/μαντήλι
6. Κουδούνι ζώου
7. Πήλινο πιάτο/ποτήρι
8. Σίδερο με κάρβουνο
9. Τσαντίλα για τυρί
10. Τσίγγινη/αλουμινένια κούπα
11. Μεγάλο χάλκινο ταψί
12. Ξύλινα τσόκαρα

- Κατασκευή μακέτας για τη διαδικασία παραγωγής τυριού

Στάδια της δραστηριότητας

1. Τοποθετούμε τις φωτογραφίες των αντικειμένων σε ένα τραπέζι έτσι ώστε να είναι ευδιάκριτες για τους ωφελούμενους
2. Ζητάμε από έναν-έναν συμμετέχοντα να επιλέξει ένα αντικείμενο
3. Κάνουμε ερωτήσεις όπως:
 - Θυμάστε αυτό το αντικείμενο;
 - Το είχατε στο σπίτι σας;
 - Πώς/Που το χρησιμοποιούσατε;
 - Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στο τότε και στο σήμερα;
 - Ποιο σας φαίνεται πιο εύκολο, ο παλιός ή ο σημερινός τρόπος χρήσης;

Στάδια της δραστηριότητας

4. Αφήνουμε τους ωφελούμενους να μιλήσουν ελεύθερα. Οι απαντήσεις πολύ πιθανόν να μας οδηγήσουν σε πλούσιες αφηγήσεις. Πιο συγκεκριμένα αφήγηση μίας από τις συμμετέχουσες για το πως ήταν η ζωή στο χωριό και ποια ήταν η διαδικασία δημιουργίας τυριού.
5. Στο τέλος τους ζητάμε να διαλέξουν το αντικείμενο που τους φέρνει την πιο έντονη ανάμνηση και να πουν το γιατί

Οφέλη-Προσδοκώμενα αποτελέσματα

1. **Ενίσχυση της μακρόχρονης και της επεισοδιακής μνήμης**
 - Μέσω της ανάκλησης παλιών εμπειριών και γνώσεων που σχετίζονται με αντικείμενα καθημερινότητας στο χωριό
2. **Βελτίωση της λεκτικής έκφρασης και της αφηγηματικής ικανότητας**
 - Καθώς οι συμμετέχοντες περιγράφουν τα αντικείμενα, διηγούνται και μοιράζονται προσωπικά βιώματα
3. **Ενδυνάμωση της αίσθησης προσωπικής ταυτότητας**
 - Μέσα από τη σύνδεση με τις ρίζες, το παρελθόν και τις παραδόσεις του τόπου τους
4. **Καλλιέργεια κοινωνικής αλληλεπίδρασης και ομαδικότητας**
 - Μέσα από τη συζήτηση και την ανταλλαγή εμπειριών

Οφέλη-Προσδοκώμενα αποτελέσματα

5. **Ενίσχυση της ψυχικής ευεξίας και μείωση συναισθημάτων απομόνωσης**
 - Η νοσταλγική σύνδεση με θετικές αναμνήσεις, λειτουργεί προστατευτικά για τη συναισθηματική κατάσταση των ηλικιωμένων
6. **Διατήρηση και ενεργοποίηση της δημιουργικότητας**
 - Μέσα από την ενασχόληση με την κατασκευή της μακέτας και τη φανταστική αναπαράσταση παλιών σκηνών ζωής
7. **Βελτίωση της λεπτής κινητικότητας και του οπτικοκινητικού συντονισμού**
 - Μέσω της χειρονακτικής συμμετοχής στη δημιουργία της μακέτας
8. **Προαγωγή της διαγενεακής πολιτιστικής κληρονομιάς**
 - Καθώς καταγράφονται, αναδεικνύονται και διατηρούνται μνήμες, τεχνικές και παραδόσεις που μεταφέρονται από γενιά σε γενιά

Video δραστηριότητας

- <https://youtu.be/1d3XT8eCNNw>
- Ευχαριστούμε το Δ. Νεάπολης-Συκεών και το προσωπικό και τους ωφελούμενους του ΚΗΦΗ Νεάπολης για την συνεργασία.